

Wartość wiążanego węgla w drzewostanach sosnowych

Emilia Wysocka-Fijorek

Stanisław Zając

Zakład Zarządzania Zasobami Leśnymi

Instytut Badawczy Leśnictwa

- 1. Temat badawczy pt. *„Optymalizacja użytkowania oraz zasobności drzewostanów z punktu widzenia dochodowej funkcji produkcji drewna oraz węgla”*.**
- 2. Realizacja w ramach konsorcjum z Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oraz współpracy z Zakładem Ekonomiki Leśnictwa Wydziału Leśnego SGGW w Warszawie.**
- 3. Okres realizacji: 15.04.2014 – 31.12.2018 r.**

Modele optymalizacyjne będą służyły w praktyce jako narzędzie wspomagania decyzji w zakresie regulacji użytkowania drzewostanów oraz wykazania ekonomicznych konsekwencji przetrzymywania drzewostanu na pniu ze względów np. ekologicznych, środowiskowych, społecznych.

Analizie poddano osiem gatunków: sosna , świerk, jodła, modrzew, buk, dąb, olsza i brzoza pogrupowane wg klas wieku oraz bonitacji lub sposobu zagospodarowania.

Kiedy wyciąć?
(optimalny wiek)

Jaka jest wartość zapasu?
(wartość drzewostanu)

Jaka jest zasobność?
(miąższość na gruncie)

Modele optymalizacyjne

Surowcowy wiek rębności

Dochodowy wiek rębności

Węglowy

Drzewny

Węglowy

Drzewny

Łączny

allometryczne

gęstościowe

drzewny

allometryczne

gęstościowe

drzewny

allometryczne

gęstościowe

I-1

ABW

I-2

Allo

I-3

GWD

I-4

IPCC

drzewny

I-5

E-1

ABW

E-2

Allo

E-3

GWD

E-4

IPCC

drzewny

E-5

Ł-1

ABW

Ł-2

Allo

Ł-3

GWD

Ł-4

IPCC

Cel i założenia projektu

- ✓ **Analiza metod obliczania ilości węgla związanego w nadziemnej biomase zdrewniałej**
- ✓ **Porównanie wyników oceny ilości i wartości związanego węgla uzyskanych za pomocą różnych metod**
- ✓ **Optymalizacja ilości wiązania węgla w nadziemnej biomase zdrewniałej w zależności od gatunku, wieku, bonitacji i sposobu zagospodarowania**

Optymalizacja

Plik Pomoc

Ścieżka do folderu z danymi:
C:_PROJEKTY_IBL\500412_OPTYMALIZACJA\3_podwykonawcy\BULiGL\etap_V\testy_oprogramowania\wyniki_testow\beta_4\daneWejscioveOptymalizacja

Rodzaj analizy

Bonitacja   Klasa Bonitacji: I

Zagospodarowanie   Sposób zagospodarowania: I

Wariant modelowania

Surowcowy wiek rębności: Drzewny   Drzewny   Cena emisji CO₂ (zł/t): 140,98

Węglowy   Węglowy   Stopa procentowa: 1,0

Łączny

Dane taksacyjne

Wybór zakresu: PGL LP   Wybór okresu: Z ostatniego roku

RDLP 01   Z dwóch lat

RDLP 02   Z trzech lat

RDLP 03

RDLP 04

RDLP 05

RDLP 07

RDLP 09

Gatunek: SO

Koszty pozyskania i zrywki

Wybór zakresu: PGL LP   Wybór okresu: Z ostatniego roku

RDLP   Z dwóch lat

Wybrany zakres   Z trzech lat

Gatunek: SO

Cena drewna:

Wybór zakresu: PGL LP   Wybór okresu: Z ostatniego roku

RDLP   Z dwóch lat

Wybrany zakres   Z trzech lat

Gatunek: SO

Generuj wyniki

Metodyka badań

W analizie i ocenie wielkości oraz wartości wiązania węgla w nadziemnej biomasy zdrewniałej zastosowano cztery podejścia z wykorzystaniem:

E–1: wzorów służących do obliczania całkowitej nadziemnej biomasy części zdrewniałej (Total Aboveground Woody Biomass – ABW) [Gasparini 2006],

E–2: wzorów allometrycznych - opracowanych przez zespół Andrzeja M. Jagodzińskiego [2011],

E–3: informacji dotyczącej gęstości drewna (Global Wood Density – GWD),

E–4: metody przyjętej przez Międzynarodowy Zespół ds. Zmian Klimatu (Intergovernmental Panel on Climate Change – IPCC) [Krajowy Raport Inwentaryzacyjny 2014].

$$Y = ABW * CF * Ld$$

gdzie:

ABW – całkowita biomasa zdrewniała części nadziemnej,

CF – frakcja węgla - współczynnik udziału węgla w biomasie

(wartość parametru dla drewna iglastego i liściastego wynosi 0,5).

$$ABW = a + b * d^2 * h$$

gdzie:

h – wysokość w podklasie wieku,

d – pierśnica w podklasie wieku,

a – współczynnik 3 (sosna: 2,7081),

b – współczynnik 4 (sosna: 0,023724).

$$L_d = \left(\frac{d \cdot R(t)}{V_g} \right) / d$$

gdzie:

$R(t)$ – zasobność (bez drobnicy) w podklasie wieku [m^3/ha]

V_g – miąższość grubizny drzewa przeciętnego w podklasie wieku

$$Y = a * d^b * Ld$$

gdzie:

Y – węgiel związany w nadziemnej biomase zdrewniałej drzewa o przeciętnych wymiarach

d – pierśnica w podklasie wieku

a – współczynnik 1 (sosna: 0,05430435689521)

b – współczynnik 2 (sosna: 2,34426396472848)

Ld – liczba drzew

$$Y_w = R(t) \cdot G \cdot CF$$

gdzie:

$R(t)$ – średnia zasobność grubizny wraz z drobnicą w korze [m^3/ha],

G – średnia gęstość drewna [ton/m^3] – wskaźniki gęstości drewna suchego zgromadzone w bazie Global Wood Density Database - GWD [*Chave i in. 2009; Zanne 2009*], sosna: $0,42189 \text{ t}/\text{m}^3$].

$$Y_w = R(t) \cdot D \cdot BEF_2 \cdot CF$$

gdzie:

$R(t)$ – zasobność (bez drobnicy) w podklasie wieku [m^3/ha],

D – średnia gęstość drewna – **0,43 ton/ m^3** ,

BEF_2 – współczynnik ekspansji – **1,4**.

Rachunek optymalizacyjny danych wejściowych do weryfikacji wzorów empirycznych i współczynników przeliczeniowych przeprowadzono z zastosowaniem wariantów:

W – I: „wartościowy”

W – II: „przyrostowy”

W – I: Wariant „wartościowy”

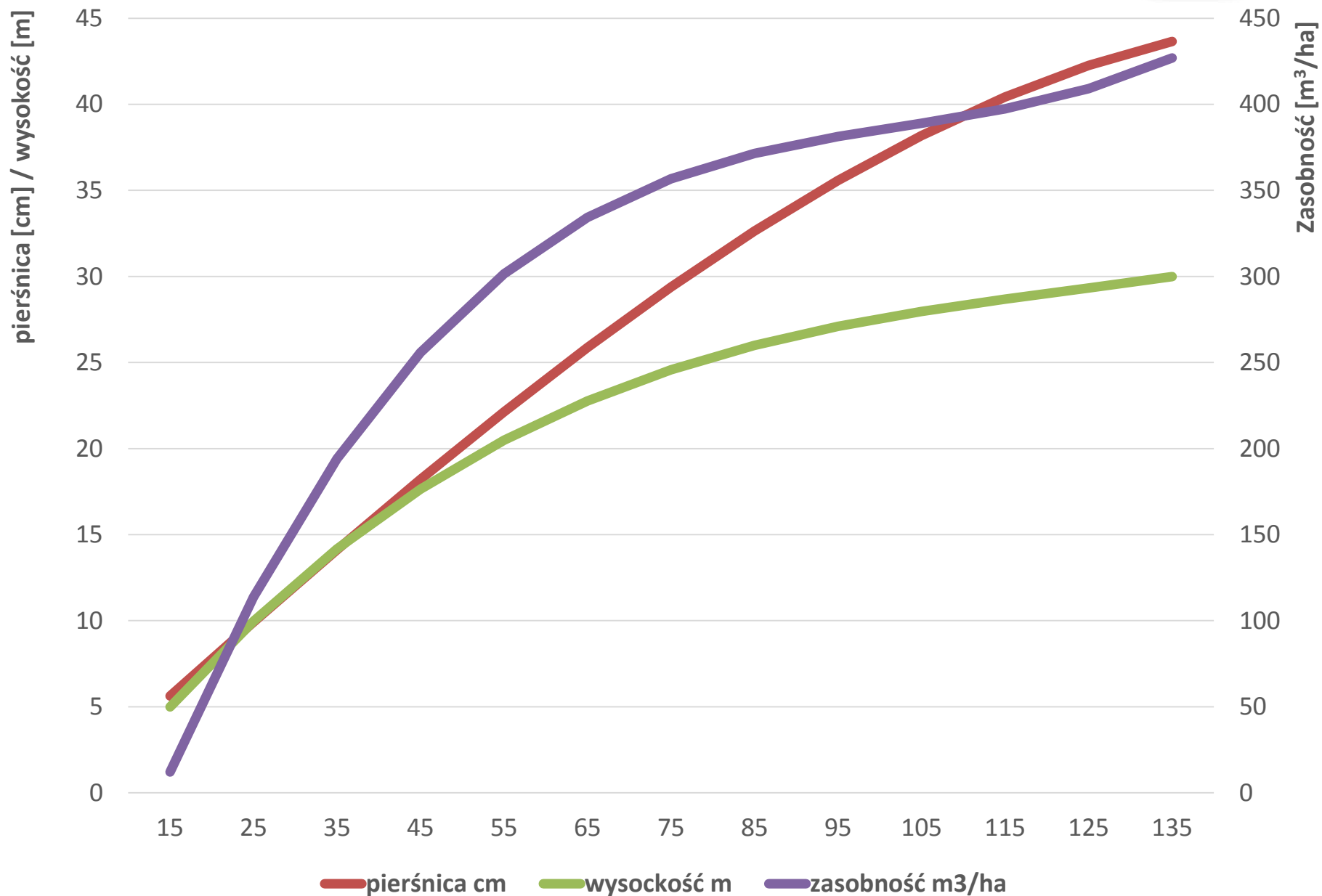
Optymalny wiek wyrębu jest punktem przecięcia rocznych kosztów alternatywnych i przyrostu bieżącego wartości związanego w nadziemnej biomasie zdrewniałej węgla.

W – II: Wariant „przyrostowy”

Optymalny wiek wyrębu jest punktem przecięcia przyrostu przeciętnego wartości związane węgla w nadziemnej biomasie zdrewniałej i przyrostu bieżącego wartości związanego w nadziemnej biomasie zdrewniałej węgla.

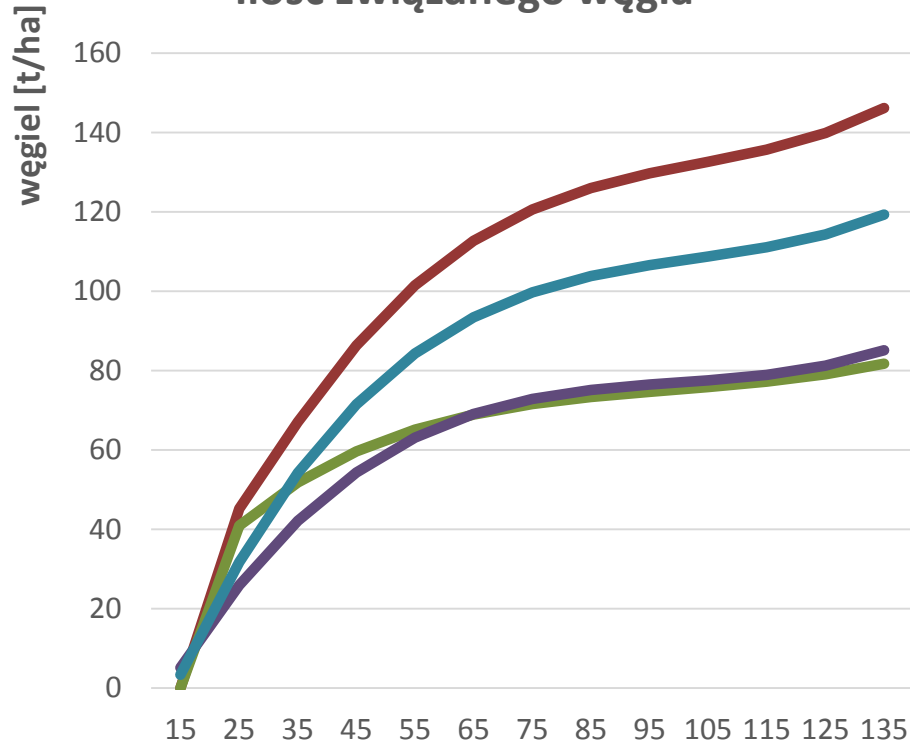
Wyniki badań

Zmiana pierśnicy, wysokości oraz zasobności wraz z wiekiem

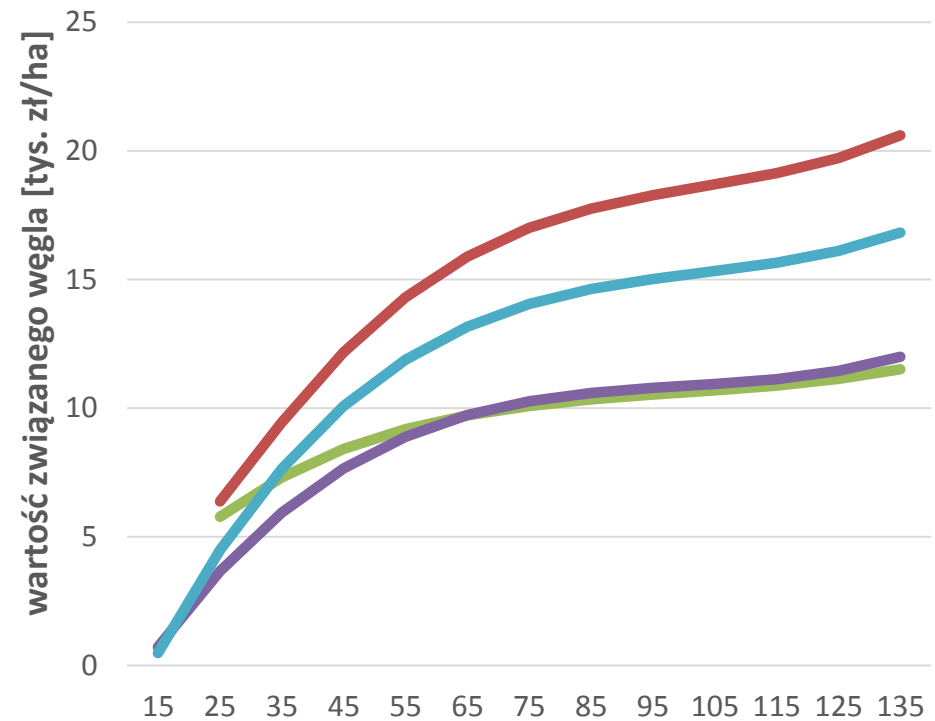

Ilość związanego węgla

Wartość związanego węgla

— E-1

— E-2

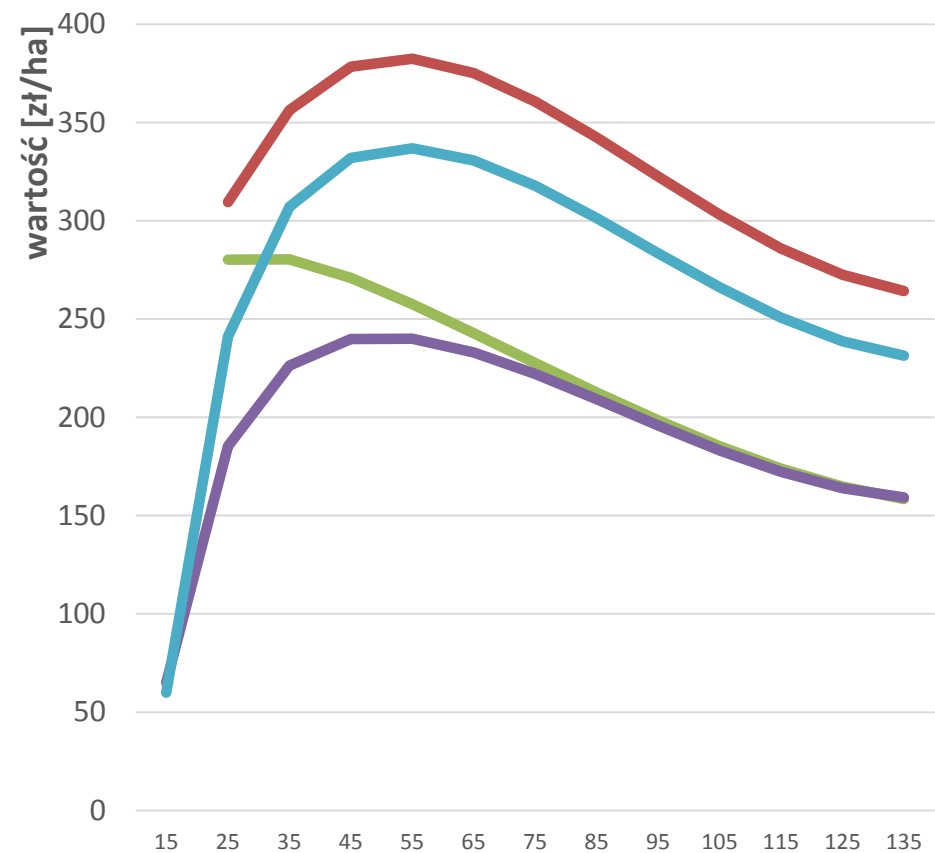
— E-3

— E-4

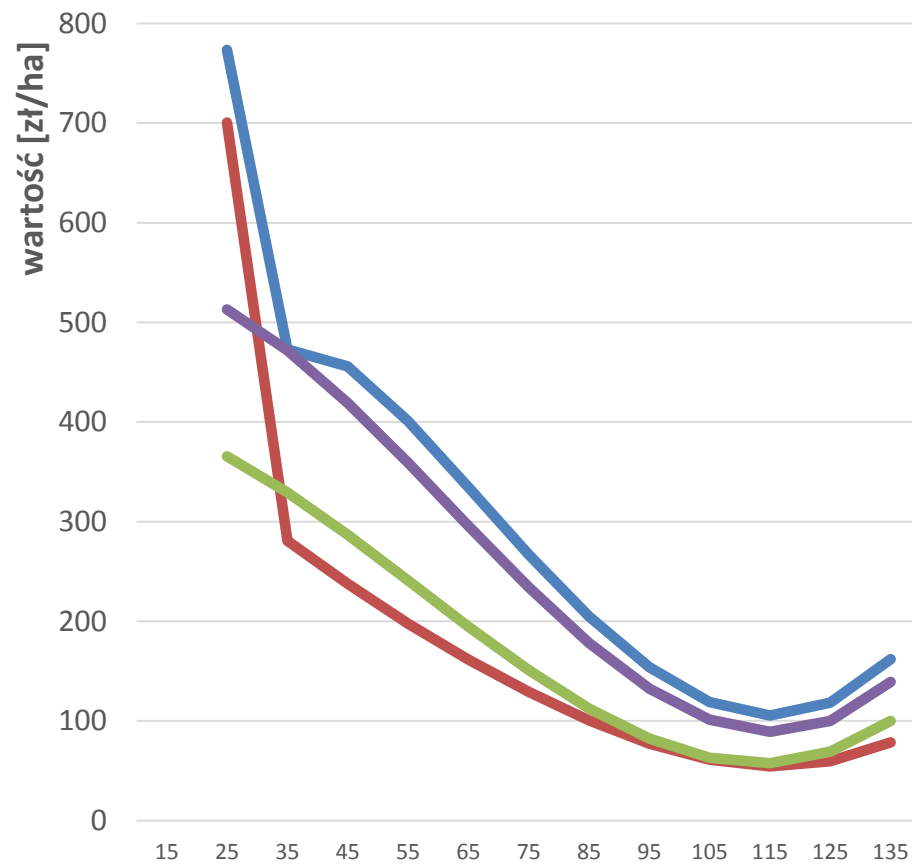
Przyrost przeciętny i bieżący wartości wiązanego węgla

Przyrost przeciętny

Przyrost bieżący

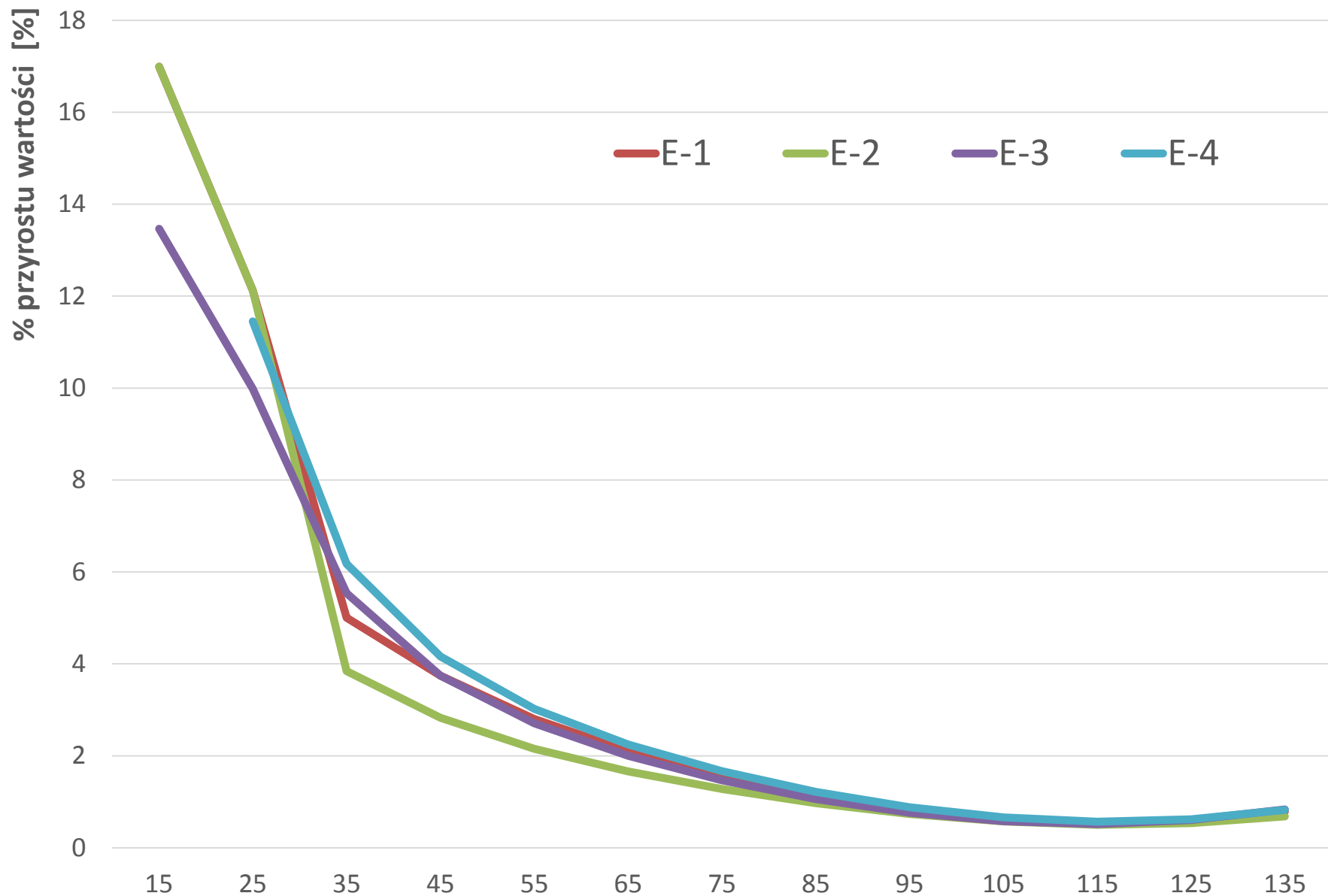
E-1

E-2

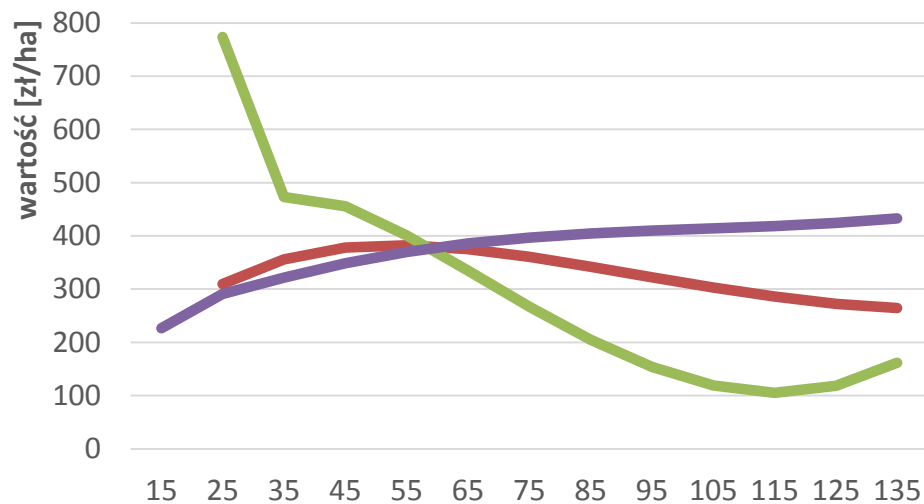
E-3

E-4

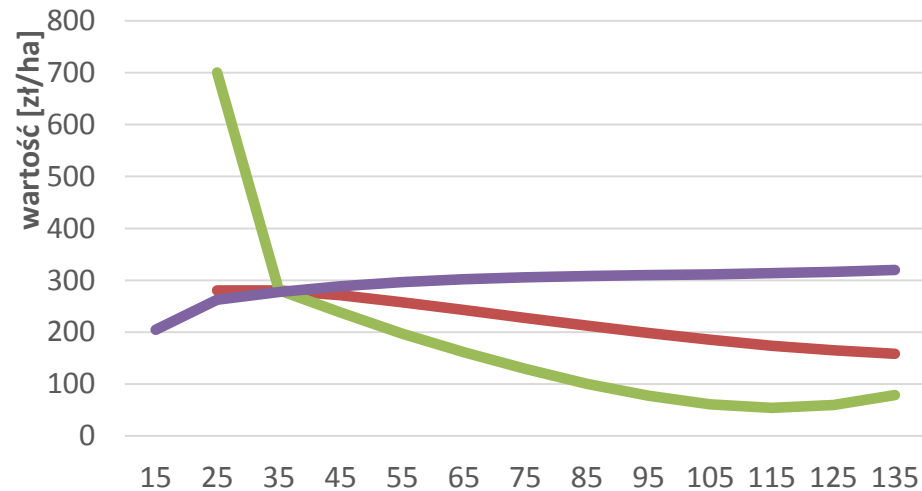
Stopa zwrotu – % przyrostu wartości

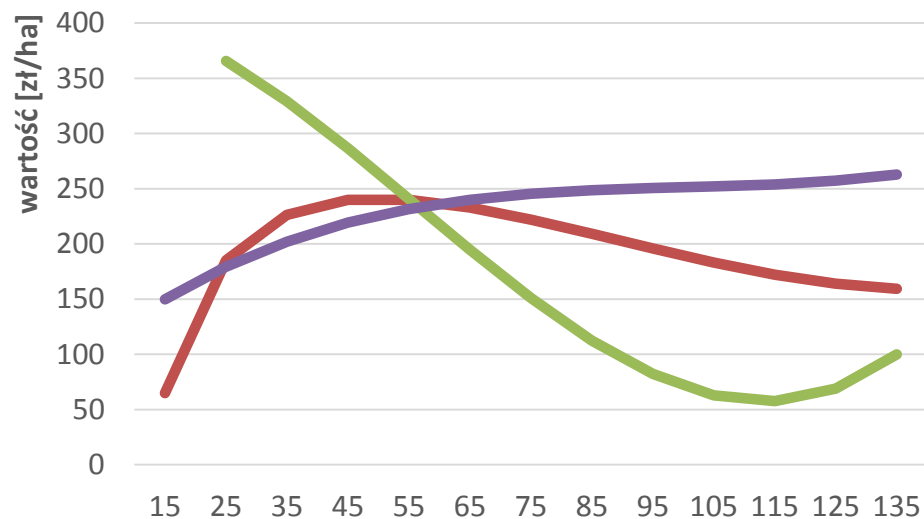
E-1

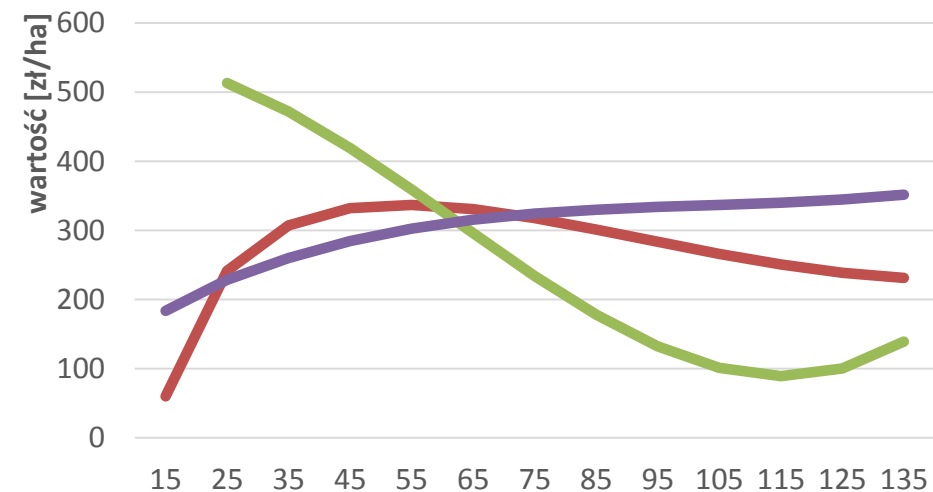
E-2

E-3

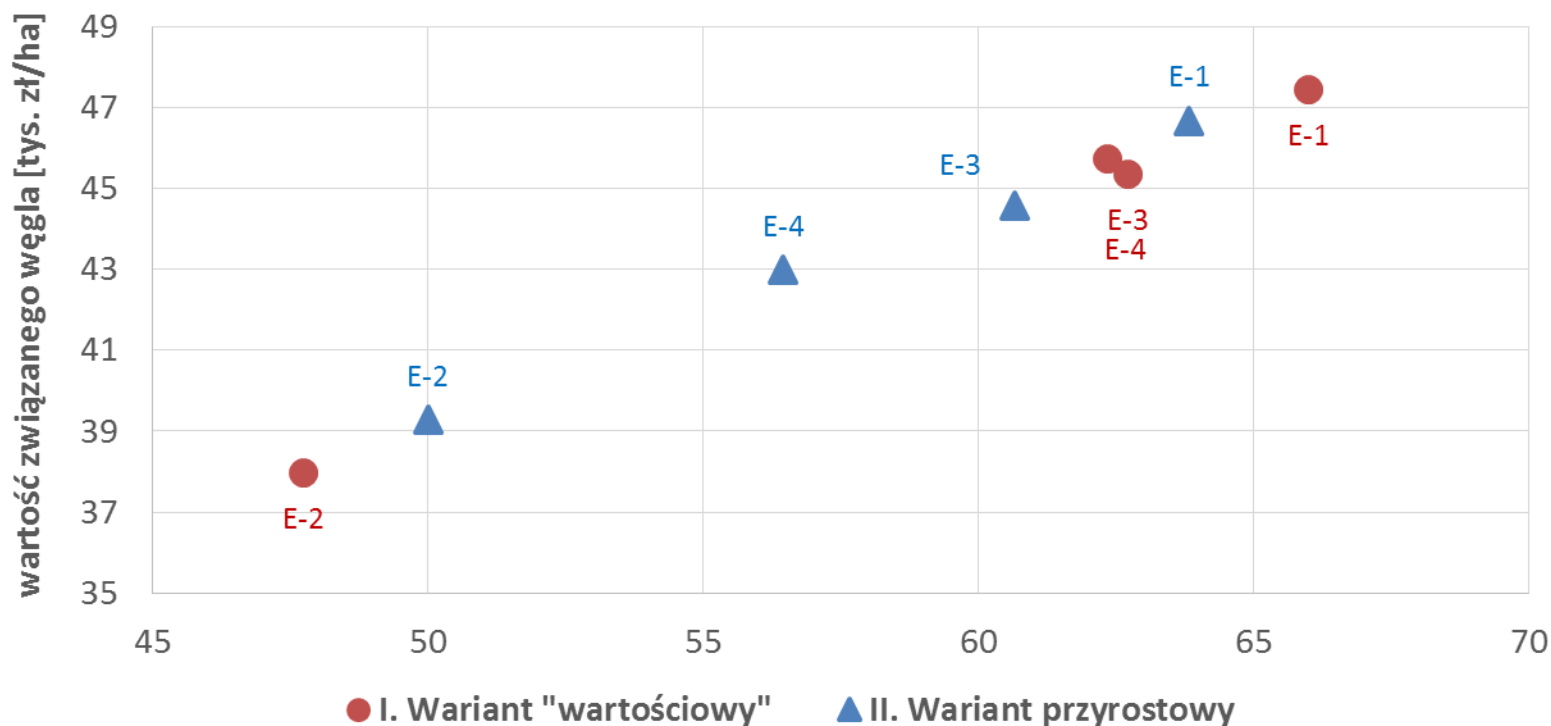

E-4

— Przyrost przeciętny wartości — Przyrost bieżący wartości — Roczny koszt alternat.

Rodzaj modelu	I. Wariant "wartościowy"			II. Wariant przyrostowy		
	wiek	zasobność [SILP]	wartość	wiek	zasobność [SILP]	wartość
E-1	66	337	47 447	64	331	46 671
E-2	48	269	37 993	50	279	39 286
E-3	63	328	45 359	61	321	44 559
E-4	62	324	45 748	56	305	42 979

1. Analiza uzyskanych wyników umożliwiła ocenę przyjętych w badaniach wariantów modeli optymalizacyjnych pod kątem ich wykorzystania do ustalania ekonomicznego wieku dojrzałości rębnej.
2. W rachunku optymalizacji wieku rębności drzewostanu z punktu widzenia wiązania węgla uwzględniono wielkość i wartość węgla zakumulowanego w nadziemnej biomase zdrewniałej drzew, tj. grubiźnie i drobnicy, które mogą być pozyskane i wywiezione z lasu.
3. Sposoby analizy oparte na gęstości drewna charakteryzują się mniejszą zmiennością osiągniętych wyników optymalizacji.